

Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia

Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej

w sprawie

**projektu ustawy skierowanej do Sejmu RP 30 września 2020 roku
o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy
o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy o zryczałtowanym
podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby
fizyczne oraz niektórych innych ustaw**

(druk sejmowy nr 642)

Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej wyraża zdecydowany sprzeciw i negatywnie opiniuje projekt ustawy, który zakłada zwiększenie atrakcyjności opodatkowania w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych, bez **stosownej rekompensaty** jednostkom samorządu terytorialnego ubytków w dochodach podatkowych. Przede wszystkim projektowane zmiany polegają na podniesieniu limitu przychodów (z 250 tys. euro do 2 mln euro) warunkującego wybór ryczałtu. Zlikwidowaniu ulega większość przypadków, w których określona działalność wyłącza obecnie z opodatkowania ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych. Projektowane zmiany zakładają również zmniejszenie wysokości niektórych stawek ryczałtu.

Podstawową przyczyną sprzeciwu i negatywnej opinii Związku wobec procedowanego projektu ustawy jest zmiana przepisów dotycząca podatku ryczałtowego, w wyniku których nastąpi średnioroczne obniżenie o 3,4 mld zł dochodów podatkowych z PIT, w tym o 1,7 mld zł spadek dochodów z PIT dla samorządów. Jednocześnie wzrosną o 2,5 mld zł dochody budżetu centralnego z tytułu zryczałtowanego podatku dochodowego, który nie podlega dystrybucji do jednostek samorządowych. Projektowane przepisy nie zakładają żadnych możliwych rekompensat samorządom z tytułu utraconych dochodów.

Projektodawcy zmian przewidują średnioroczny ubytek dochodów samorządów z tytułu wprowadzonych zmian ustawowych na poziomie **1,4 mld zł (14,17 mld zł w najbliższych 10 latach)**, przy jednoczesnym wzroście dochodów do budżetu państwa o ponad **16 mld zł** w ciągu najbliższych 10 lat. **Zatem zmiany przepisów podatkowych odbywają się z korzyścią dla budżetu centralnego, kosztem dochodów samorządów. Powoduje to po raz kolejny osłabianie finansów samorządowych, bez żadnych rekompensat i bez zmniejszenia nałożonych zadań, w sposób niezgodny z art.167 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, który gwarantuje adekwatność zasilania finansowego do zakresu nałożonych zadań. Związek zwraca przy tym uwagę, że skutki dotychczasowych ustawowych ulg podatkowych symetrycznie wpływały na budżety JST oraz budżet centralny. Tym razem zasada ta ma być złamana. Samorządy tracą, a budżet centralny zyska.**

Zważywszy na powyższe **Związek Gmin Wiejskich RP negatywnie opiniuje przedłożony projekt ustawy, bez stosownych rekompensat samorządom ubytków w dochodach podatkowych**, który spowoduje średnioroczny ubytek dochodów z tytułu podatku PIT w kwocie ponad **500 mln zł w gminach z obszarami wiejskimi**.

Projektowane przepisy dodatkowo pogłębią już obecnie trudną sytuację gmin wiejskich i miejsko-wiejskich spowodowaną wprowadzonymi zmianami ustawowymi w podatku PIT w 2019 roku, narzuconymi podwyżkami plac nauczycieli oraz skutkami panującej pandemii. Ponadto negatywne skutki forsowanych przepisów dla finansów samorządowych ograniczą możliwości inwestycyjne i rozwojowe gmin. Związek sprzeciwia się także argumentacji władz centralnych, że mimo wprowadzanych ulg w ostatnich latach nastąpił znaczny wzrost dochodów JST. Wskazujemy, że ten wzrost jest pochodną przede wszystkim tzw. transferów socjalnych, które obsługują i wykonują samorzady. Ponadto nie wspomina się o wzroście wydatków bieżących JST (znacznie przewyższających wzrost dochodów) spowodowanych wzrostem kosztów pracy i usług.

Związek Gmin Wiejskich RP nie kwestionuje celowości uszczelniania systemu podatkowego i działań wspierających przedsiębiorców podejmowanych przez rząd, zawartych w projekcie ustawy, ale nie może to się odbywać kosztem jedynie samorządów, bez jakichkolwiek rekompensat.

Dlatego postulujemy o wniesienie w parlamentarnym procesie legislacyjnym odpowiedniej poprawki do projektowanych **przepisów o rekompensacie samorządom ubytków w dochodach z PIT z tytułu zmian przepisów podatkowych wprowadzanych niniejszą ustawą. Na przykład: w formie ustalenia udziału JST w dochodach z podatku ryczałtowego.**

Poznań, dnia 13 października 2020 roku.

